

کشور ایران با هشت هزار کیلومتر خط مرزی از کشورهای دارای مرز طولانی در جهان محسوب می شود. از آنجائی که از بین ۵۳ کشور جهان اسلام ۱۵ کشور با ایران مرز مشترک دارند از یک سو، و داشتن ۱۶ استان مرزی در ایران با قابلیت‌های فرهنگی، جغرافیایی، اقتصادی و... از سوئی دیگر می تواند در تقویت همگرایی و توسعه کشورهای منطقه و جهان اسلام مفید واقع گردد. در همین راستا این مقاله تلاش می کند قابلیت‌های توسعه استانهای مرزی کشور را در تقویت همکاری های بین مرزی با کشورهای منطقه و جهان اسلام مورد بررسی و تجزیه و تحلیل قرار دهند. مناطق مرزی در مواردی به دلیل قرارگرفتن در انزوای جغرافیایی و دور بودن از مرکز، جزو مناطق محدود و توسعه نیافته محسوب میشوند که در صورت بی توجهی به این نواحی شاهد چالشهای عمده ای مانند تخلیه مناطق مرزی از جمعیت و ضعف امنیت خواهیم بود. توسعه پایدار در یک کشور با در نظر گرفتن توان اکولوژیکی، نیروی انسانی، تکنولوژی و منابع مالی متعلق به آن کشور و درخور آن می تواند تحقق یابد و انجام چنان توسعه ای تنها در محیط یاد شده، پایدار خواهد بود. از این رو، هدف تحقیق حاضر، تبیین نقش مؤلفه های جمعیتی بر تحقق ابعاد توسعه پایدار مناطق مرزی کشورمان بوده از تحقیق حاضر به این نتیجه رسیدیم که ساختار قومی و مذهبی می تواند بر جایگاه جغرافیای جمعیت مناطق مرزی در استراتژی ژئوپلیتیکی جمهوری اسلامی ایران تاثیر گذار می باشد. این تحقیق با استفاده از روش توصیفی - تحلیلی به بررسی و تجزیه و تحلیل متغیرهای مختلف (قومی و مذهبی) پرداخته است.

کلید واژه ها: ژئوپلیتیک، ایران، مرز، جمعیت، مذهب، قوم